

Vijf opdrachten van Marga Hoek

Onderwijs aan zet

Marga Hoek, directeur van de Groene Zaak, verbindt ondernemers rond duurzaamheid. Ze inspireert ook het onderwijs, want zegt ze, het onderwijs moet voorop lopen als het gaat om de competenties in de nieuwe economie. “Mijn idee is dat scholen broedplaatsen worden voor de nieuwe economie, in sterke samenwerking met bedrijfsleven.”

Een interview met Marga Hoek, directeur van de Groene Zaak, heeft wat voeten in de aarde. Haar agenda zit overvol. Ze is het boegbeeld van een groeiende ondernemersvereniging met tweehonderd aangesloten bedrijven waaronder NS, Heijmans, Triodos Bank, Duurzame bloemisten en ook het Ontwikkelcentrum, organisaties die willen bijdragen aan de transitie naar een duurzame economie.

We hebben een telefonisch interview terwijl ze in de vooravond van 8 april naar Leeuwarden rijdt. Ze spreekt op De Groene Ronde, de tweedaagse bijeenkomst waar de aoc's hun 25-jarig bestaan vieren. Hoek vraagt zich af wat groen onderwijs, en onderwijs in het algemeen, kan doen om jongeren voor te bereiden op de groene economie. Wat is de weg naar die groene economie?

Verduurzamen is voorbij

“Onze missie is zo snel mogelijk een duurzame economie en samenleving te realiseren, waarbij we als land maximaal gebruik maken van onze competenties, nationaal maar vooral ook op een internationale schaal. Alles wat ik doe, staat in het

ZAKENDOEN IN DE NIEUWE ECONOMIE NEXTGEN

Op 10 juni presenteren Marga Hoek en het Ontwikkelcentrum Zakendoen in de Nieuwe Economie NextGen. Dit is een interactieve lesmethode voor het mbo. De lesmethode werd al eerder genoemd in dit vakblad (editie 2). Het nieuwe leermiddel is blended en interactief van opzet. Naast een boek zijn er online tientallen voorbeelden en opdrachten beschikbaar waarmee leerlingen hun ondernemersskills kunnen verdiepen.

teken daarvan. Ik kom zelf uit de bedrijvenwereld, en ik weet hoe men er denkt. Het gaat echter niet alleen om *business*, maar ook om *science* en *politics*. Wetenschap moet de kennisoplossingen bieden en politiek, de ruimte en de randvoorwaarden.

Onderwijs is minstens zo belangrijk, want jongeren zijn de toekomst. Als je nu op school zit, ga je carrière maken in de nieuwe economie. Het probleem is dat scholen nog gevangen zitten in het systeem en zich maar mondjesmaat kunnen aanpassen. Het staat in elk geval niet in verhouding tot wat nodig is. En ze lopen achter, want de trend van verduurzamen in de zin van ver-, is eigenlijk al voorbij. Het gaat nu om waardecreatie: sociaal, ecologisch en financieel-economisch. Ik wil graag dat onderwijs voorop loopt, en zelfs de vraag vóór is. Want een leerling die nu op school zit, komt pas over een paar jaar op de arbeidsmarkt.

Ik ben gaan investeren in alle typen van onderwijs, niet alleen de *business schools* en universiteiten waar je het eerste aan zou denken, maar het is ook hoog tijd dat er licht komt op vmbo en mbo. De waardering voor dat onderwijs moet omhoog. Ik heb het gevoel dat bedrijfsleven, overheid en politiek daar nog te weinig aandacht voor hebben. Ik realiseer me dat scholen van alles over zich heen hebben gehad op systeemniveau. Het is heel erg dicht geregeld. Dat zet enorme druk op scholen en dat gaat ten koste van vernieuwing en dus van verduurzaming. Maar ik vind het onderwijs wel heel inspirerend, als ik zie met hoeveel liefde mensen zich er inzetten om jongeren verder te helpen op de weg naar volwassenheid. Scholen die verder willen vragen ook: kun je ons helpen om de nodige bewegingsruimte te vinden? Dat doe ik heel graag.”

Ramen en deuren open

“Er komt nu in samenwerking met het Ontwikkel-Centrum een onderwijsboek: ‘Zakendoen in de Nieuwe Economie, NextGen’. Ik kreeg veel vragen of ‘Zakendoen in de Nieuwe Economie’, managementboek van het jaar, bewerkt kon worden tot een onderwijsproduct. Daarbij zag ik dat de grote educatieve uitgeverij stil bleven zitten en ik ben toen mijn eigen uitgeverij gestart. Ik wil niet belemmerd worden door conventionele systemen en overwegingen. Bovendien is het niet zo moeilijk om een boek uit te geven. Voor mij is het een middel om het onderwijs te bereiken.”

“Wat ik van het onderwijs zou vragen? Gooi de

ramen en deuren open! Dat sowieso. Verder...

1. In het groot kleine stappen zetten en in het klein grote stappen. Dat wil zeggen dat je niet meteen je hele school omgooit, daar zet je kleine stappen, maar in een cursus, vak of een stukje vrije ruimte, een kleiner element binnen het geheel, ga je helemaal los. Ofwel: binnen de beperkingen incrementeel innoveren, daarbuiten radicaal. En vervolgens hevel je de resultaten van de radicale innovaties over.
2. Durf voor je eigen authentieke visie op de nieuwe economie te gaan staan. Maak als school een keuze en bepaal wat je leerlingen wilt meegeven.
3. Realiseer je dat het gaat om een integrale aanpak van innovatie, duurzaamheid en ondernemen. Je kunt niet hier aan duurzaamheid werken en elders aan innovatie, in afgescheiden compartimenten. Werk aan competenties in een integrale context.
4. Bedrijfsleven en onderwijs zijn niet vraag en aanbod, maar ze zijn totaal verweven. Dat betekent dat docent, bestuurder, leerling en bedrijf bij elkaar over de vloer komen in verschillende rollen. Organiseer dan een proces waarin leren, doen, feedback en de volgende stap elkaar opvolgen (circulair leren) en steeds de wisselwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs op praktische wijze georganiseerd wordt.
5. Ten slotte moeten de werkvormen op school echt totaal op de schop. Met filmpjes, variabele leerstijlen, leermiddelen, van alles. Als scholen dat niet doen, raken ze niet alleen de leerlingen kwijt, maar dan nemen ict-bedrijven het over.”

Broedplaatsen

“Scholen zullen misschien zeggen, dat doen we al. Er is ook veel in beweging. Zo hadden de aoc's een strategie voor 2011 tot 2015 en daarin is veel bereikt. Maar nu moet je 2015 zien als een nieuw vertrekpunt. Op de top zie je in de verte nieuwe toppen. Dat is wat ik ze wil vertellen: hoe kun je werken aan nieuwe ambities en verder naar een nog hogere top?”

“Ik zie dat docenten over het algemeen te weinig waardering krijgen voor wat ze doen. En toch vragen we hen zich los te maken van wat ze nu doen. Want nogmaals, de school moet voorop lopen en zij leiden mensen op voor de toekomst, de *Next Generation*. Mijn idee is dat scholen echte broedplaatsen worden. Economie gaat er bijvoorbeeld niet meer over de oude economie, maar over de nieuwe economie. Dat is mijn droom.” ■

‘Realiseer je dat het gaat om een integrale aanpak van innovatie, duurzaamheid en ondernemen’

KennisKiem

nieuw lesmateriaal voor het mbo-groen

KennisKiem:

- geeft inhoud aan de kerntaken en werkprocessen van de herziene kwalificatiedossiers;
- is ontwikkeld met (collega-)docenten, onderzoekers en ondernemers;
- sluit aan bij de actualiteit van jouw vak en de beroepspraktijk;
- maakt het mogelijk om met meerdere niveaus tegelijkertijd te werken;
- is digitaal en als boek beschikbaar;
- zorgt voor uitdaging en afwisseling bij je leerlingen door interactieve elementen zoals video's, opdrachten, links en toetsen.

Benieuwd naar het lesmateriaal? Kijk voor een sneak preview op <http://docentenportal.ontwikkelcentrum.nl>

